

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Raport pentru anul 2016

privind activitatea regiilor autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României

Prezentul raport a fost elaborat în baza prevederilor art. 58 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora autoritatea publică tutelară elaborează în fiecare an un raport privitor la întreprinderile publice aflate în subordine, pe care îl publică pe pagina proprie de internet.

Raportul are ca scop asigurarea transparenței activității întreprinderilor publice aflate în subordinea Băncii Naționale a României, desfășurată în concordanță cu obligațiile ce le revin potrivit legislației în vigoare.

Banca Națională a României este autoritate publică tutelară pentru regiile autonome **”Imprimeria Băncii Naționale a României”** și **”Monetăria statului”**, care funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară în subordinea băncii centrale.

I. Prezentarea generală a regiilor autonome din subordinea Băncii Naționale a României

Regiile autonome „Imprimeria Băncii Naționale a României” și ”Monetăria Statului” sunt întreprinderi publice de interes național, care prin activitatea desfășurată contribuie la realizarea atribuțiilor Băncii Naționale a României privind asigurarea bancnotelor și monedelor metalice necesare unei circulații monetare adecvate, la un nivel corespunzător standardelor băncii de emisiune.

Regiile autonome sunt organizate și funcționează în conformitate cu prevederile *Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale*, cu

modificările și completările ulterioare și cu regulamentele de organizare și funcționare ale acestora, care fac parte integrantă din Hotărârea Guvernului nr.231/1991.

Obiectul principal de activitate al regiei autonome „Imprimeria Băncii Naționale a României” îl constituie fabricarea biletelor de bancă pentru acoperirea nevoilor de numerar ale țării și pentru vânzări în scop numismatic de către Banca Națională a României. Totodată, regia autonomă mai desfășoară și alte activități din domeniul producției tipografice diverse, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.231/1991.

Obiectul principal de activitate al regiei autonome ”Monetăria statului” îl constituie fabricarea de monede metalice pentru satisfacerea nevoilor de numerar ale țării și pentru vânzări în scop numismatic de către Banca Națională a României. Totodată, regia autonomă desfășoară și alte activități, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.231/1991.

II. Cadrul legal

Cadrul legal aplicabil include, în principal, următoarele acte normative:

- Hotărârea Guvernului nr.231/1991 privind înființarea regiilor autonome Monetăria statului și Imprimeria Băncii Naționale a României;
- Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr.722/2016 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a unor prevederi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice;
- Ordonanța nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr.20/2016 privind aprobarea formatului și structurii bugetului de venituri și cheltuieli, precum și a anexelor de fundamentare a acestuia;

- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 2873/2016 privind reglementarea procedurii de raportare a unor indicatori economico-financiari de către operatorii economici cu capital/patrimoniu integral ori majoritar deținut direct sau indirect de autoritățile publice centrale ori locale.

III. Politica de acționariat a autorității publice tutelare – Banca Națională a României

Regiile autonome ”Imprimeria Băncii Naționale a României” și ”Monetăria Statului” sunt persoane juridice și funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară în subordinea Băncii Naționale a României, fără să fie organizate sub forma societăților pe acțiuni.

Conform prevederilor art. 1 paragraful al patrulea din Hotărârea Guvernului nr.231/1991, Banca Națională a României este împuternicită să reprezinte interesele statului în consiliile de administrație ale celor două regii autonome.

Prin activitatea desfășurată, regiile autonome contribuie la realizarea atribuțiilor Băncii Naționale a României privind asigurarea bancnotelor și monedelor necesare unei circulații monetare adecvate, la un nivel corespunzător standardelor băncii de emisiune.

Banca Națională a României, în calitate de autoritate publică tutelară pentru regiile autonome menționate, a inițiat procedurile de selecție a candidaților pentru consiliile de administrație ale acestor întreprinderi publice, procesul de implementare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011, cu modificările și completările ulterioare, fiind în curs de desfășurare.

În ceea ce privește indicatorii economico-financiari și nefinanciari raportați la țintele asumate prin bugetele de venituri și cheltuieli ale regiilor autonome, se consemnează o evoluție favorabilă a acestora în sensul depășirii valorii veniturilor totale planificate de cele două regii autonome și încadrării în limitele de cheltuieli prevăzute prin buget, fapt ce a determinat înregistrarea unui profit brut mai mare decât cel planificat. De asemenea, pentru ambele regii autonome, numărul mediu de salariați s-a menținut la nivelul celui prevăzut în proiecția bugetară. Regiile autonome nu au estimat și nu au înregistrat în anul 2016 plăți restante sau creanțe restante (conform datelor din tabelul nr. 1).

Tabel nr.1
-mii lei-

INDICATORI	Imprimeria BNR			Monetăria Statului		
	Buget 2016	Realizări 2016	Variație ±%	Buget 2016	Realizări 2016	Variație ±%
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Venituri totale	84.500	86.970	+3	74.892	79.250	+6
Cheltuieli totale	71.015	64.975	-9	64.300	62.658	-3
Rezultat brut (profit / pierdere)	13.485	21.995	+63	10.592	16.592	+57
Profitul contabil rămas după deducerea impozitului pe profit	11.231	18.402	+64	8.510	13.274	+56
Nr. mediu de salariați total	140	140	-	308	308	-
Plăți restante	-	-	-	-	-	-
Creanțe restante	-	-	-	-	-	-

Prin bugetul de venituri și cheltuieli aprobat al anului 2016 s-a estimat că activitatea regiilor autonome urmează să genereze profit în exercițiul financiar 2016, acesta fiind prognozat la o valoare de 13.485 mii lei, în cazul regiei autonome ”Imprimeria Băncii Naționale a României”, respectiv de 10.592 mii lei pentru regia autonomă ”Monetăria statului”. Profitul realizat în anul 2016 de cele două regii autonome a depășit nivelul estimat cu 63% (+8.510 mii lei) în cazul regiei autonome ”Imprimeria Băncii Naționale a României”, respectiv cu 57% (+6.000 mii lei) în cazul regiei autonome ”Monetăria statului”, ca urmare a efectului cumulat determinat de majorarea veniturilor totale ale regiilor și scăderea cheltuielilor totale.

Valoarea patrimoniului regiilor autonome nu a înregistrat modificări în anul 2016 față de anul precedent, menținându-se la nivelul total de **950 mii lei**, din care 370 mii lei reprezintă patrimoniul regiei autonome Imprimeria Băncii Naționale a României, iar 580 mii lei este valoarea patrimoniului deținut de regia autonomă Monetăria statului (conform datelor din tabelul nr. 2).

Tabel nr. 2
- mii lei

INDICATORI	Total		Imprimeria BNR		Monetăria Statului	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Patrimoniul regiilor autonome	950	950	370	370	580	580

Vărsămintele repartizate la bugetul de stat de regiile autonome din subordinea Băncii Naționale a României, aferente exercițiului financiar 2016, în sumă totală de **23.842 mii lei** (conform tabelului

nr. 3), au fost determinate cu respectarea prevederilor *Ordonanței Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome*, cu modificările și completările ulterioare.

*Tabelul nr.3
- mii lei*

Specificații	2015	2016
Total valoare vărsăminte la bugetul de stat pentru regiile autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României, din care:	13.202	23.842
Imprimeria Băncii Naționale a României	9.615	16.847
Monetăria Statului	3.587	6.995

Față de anul precedent, vărsămintele la bugetul de stat aferente exercițiului financiar 2016 au înregistrat valori mai ridicate în cazul ambelor regii autonome, determinate de evoluția profitului realizat în anul de referință, respectiv de efectele aplicării¹ Memorandumului adoptat în ședința din data de 27 ianuarie 2017 prin care Guvernul a mandatat reprezentanții statului în AGA/CA la societățile naționale, companiile naționale și societățile cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, să ia măsurile necesare pentru repartizarea la bugetul de stat a unei cote de minimum 90% din profitul net realizat în 2016.

Politica de vărsăminte din profiturile nete ale regiilor autonome are în vedere inclusiv nevoile de re tehnologizare a activității, care trebuie să conducă la o performanță îmbunătățită a activității regiilor și la reducerea costurilor asociate.

În conformitate cu prevederile legislației în vigoare, la nivelul autorității publice tutelare – Banca Națională a României, se află în curs de desfășurare procesul de selecție a administratorilor regiilor autonome.

IV. Modificări strategice în funcționarea întreprinderilor publice (fuziuni, divizări, transformări, modificări ale structurii de capital etc.)

În cursul anului 2016 nu au intervenit modificări strategice în funcționarea regiilor autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României, de tipul celor menționate.

¹ La data elaborării raportului, Consiliul de administrație al regiei autonome ”Monetăria statului” a aprobat repartizarea ca vărsământ la bugetul de stat a unei cote de 52,7% din profitul net realizat în anul 2016, cu respectarea prevederilor *Ordonanței Guvernului nr. 64/2001, cu modificările și completările ulterioare*.

V. Evoluția performanței financiare și nefinanciare a regiilor autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României

În ceea ce privește evoluția performanței financiare și nefinanciare a regiilor autonome, din analiza datelor prezentate în tabelul nr. 4, se constată o evoluție pozitivă a majorității indicatorilor economici.

*Tabel nr.4
-mii lei-*

INDICATORI	Total regii		Imprimeria BNR		Monetăria Statului	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Active imobilizate	83.621	73.417	58.976	49.912	24.644	23.505
Active circulante	97.093	101.742	59.958	44.213	37.135	57.529
Capitaluri - total	112.295	130.842	61.417	70.277	50.878	60.565
Cifra de afaceri neta	141.717	159.039	76.924	81.617	64.793	77.422
Venituri totale	144.125	166.220	77.643	86.970	66.482	79.250
Cheltuieli totale	112.873	127.633	55.019	64.975	57.854	62.658
Profit brut	31.252	38.587	22.624	21.995	8.628	16.592
Profit net	25.524	31.675	18.931	18.402	6.593	13.273
Număr mediu de salariați	432	448	134	140	298	308

Valoarea totală a profitului brut realizat de cele două regii autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României, în anul 2016, în sumă de 38.587 mii lei, consemnează o majorare față de anul precedent, în condițiile în care veniturile totale au înregistrat o creștere mai accentuată decât a cheltuielilor totale.

Cifra de afaceri totală a celor două regii autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României a fost în anul 2016 de 159.039 mii lei, în creștere față de anul precedent.

Numărul mediu de salariați a înregistrat o ușoară creștere în anul 2016 față de anul anterior, aceasta fiind corelată cu necesitățile de desfășurare în bune condiții a activității regiilor autonome, date fiind exigențele obiectului de activitate determinate de producția specială realizată pentru îndeplinirea atribuțiilor de emisiune monetară ale Băncii Naționale a României.

VI. Politicile economice și sociale implementate de regiile autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României

Politicile economice și sociale implementate de regiile autonome sunt armonizate cu prevederile legale aplicabile și sunt realizate astfel încât activitatea desfășurată să fie în continuare generatoare de profit.

Astfel, metodele și principiile economice/contabile aplicate în 2016 au fost în conformitate cu legislația în vigoare, respectiv cu Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, cu modificările și completările ulterioare.

Regiile autonome și-au desfășurat activitatea respectând principiile contabile generale și anume:

- Principiul continuității activității - regiile au funcționat în mod normal, desfășurând activitățile prevăzute de regulamentele de organizare și funcționare, care fac parte integrantă din Hotărârea Guvernului nr.231/1991, fără a intra în stare de lichidare sau reducere semnificativă a activității;
- Principiul permanenței metodelor - metodele de evaluare se aplică în mod consecvent de la un exercițiu financiar la altul;
- Principiul prudenței - evaluarea a fost făcută pe o bază prudentă, respectiv: în bilanț a fost inclus numai profitul realizat, au fost înregistrate numai veniturile certe, au fost înregistrate în bilanț toate datoriile certe apărute în cursul exercițiului financiar curent sau al unui exercițiu precedent;
- Principiul independenței exercițiului - se ține cont de veniturile și cheltuielile aferente exercițiului financiar, indiferent de data încasării sau plății acestor venituri și cheltuieli;
- Principiul evaluării separate a elementelor de activ și de datorii - componentele elementelor de activ sau de datorii sunt evaluate separat;
- Principiul intangibilității - bilanțul de deschidere pentru fiecare exercițiu financiar corespunde cu bilanțul de închidere al exercițiului financiar precedent;
- Principiul necompensării - nu se efectuează compensări între elementele de activ și de datorii sau între elementele de venituri și cheltuieli;
- Principiul prevalenței economicului asupra juridicului - prezentarea valorilor din cadrul elementelor din bilanț și contul de profit și pierdere se face ținând seama de fondul economic al tranzacției sau al operațiunii raportate și nu numai de forma juridică a acestora.

La nivelul ambelor regii autonome se află în curs de desfășurare un proces de re tehnologizare care va conduce la creșterea productivității, a calității produselor finite, la reducerea pierderilor tehnologice, precum și la utilizarea mai eficientă a resursei umane disponibile.

În privința politicilor sociale, regiile autonome au avut în vedere asigurarea unor standarde corespunzătoare pentru desfășurarea activității salariaților, măsurile aplicate în cursul anului 2016 fiind în conformitate cu reglementările în vigoare, dintre care enumerăm: acordarea de tichete de masa, asigurarea necesarului de echipament individual de protecție a muncii, asigurarea de cursuri de formare profesională.

VI. Date privind opiniile cu rezerve ale auditorilor externi și preocupările de înlăturare și prevenire a acestora

Referitor la opiniile auditorilor externi, precizăm că aceștia au desfășurat auditul în conformitate cu standardele internaționale de audit, adoptate de Camera Auditorilor Financiari din Romania (ISA), auditorii fiind independenți față de regii, conform cerințelor de etică profesională.

În cazul regiei autonome ”Imprimeria Băncii Naționale a României”, auditorul extern și-a exprimat opinia fără rezerve, consemnând faptul că situațiile financiare aferente anului 2016 ale regiei autonome oferă o imagine fidelă a poziției financiare a acesteia, a rezultatului operațiunilor sale, precum și a fluxurilor de trezorerie pentru exercițiul financiar al anului 2016, în conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 1802/2014, cu modificările și completările ulterioare.

Referitor la regia autonomă ”Monetăria Statului”, opinia auditorului extern cu privire la situațiile financiare încheiate la 31 decembrie 2016 a fost formulată ”cu rezerve” față de ajustările pentru pierderi de valoare aferente poziției ”Alte creanțe” și față de acuratețea contului ”Alte datorii față de bugetul de stat” care reflectă impozitul pe profit recalculat aferent perioadei 2004-2008. Soluția identificată împreună cu reprezentanții ANAF pentru rezolvarea situației a fost aceea de declarare și plată voluntară a sumelor rezultate în urma recalculării profitului aferent perioadei 2004 – 2008.

VII. Concluzii

Față de cele expuse în prezentul raport, concluzionăm următoarele:

Rezultatele economico - financiare înregistrate de regiile autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României în anul 2016 sunt în ansamblul lor favorabile, evidențiind preocuparea comună a autorității publice tutelare și a întreprinderilor publice pentru desfășurarea activității în condiții de eficiență.

Autoritatea publică tutelară va continua cu celeritate procesul de selecție a administratorilor regiilor autonome conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, se va avea în vedere întărirea disciplinei financiare prin implementarea recomandărilor formulate, după caz, de către auditorii externi în cadrul rapoartelor anuale de audit.